

Torroella i les Pitiüses

La relació que van tenir els senyors de Torroella de Montgrí, en especial Bernat de Santa Eugènia i Guillem de Montgrí, en la conquesta de les illes Balears ha estat llargament tractada en diferents edicions d'aquest *Llibre de la Festa Major* i en altres publicacions locals.

Enguany, però, volem fer sortir uns treballs que van fer els alumnes de 3r d'ESO de l'institut d'ensenyament secundari Marc Ferrer, de Formentera, el 1999. Es tracta de dues auques –*l'Auca de la conquesta catalana de 1235* i *l'Auca del primer repoblament*– on es mostra el paper que va tenir Guillem de Montgrí en la història de les Pitiüses.

Agraïm la col·laboració de la Reserva Natural Ses Salines d'Eivissa i Formentera, que són qui ens han fet arribar aquestes auques.

Alumnes de 3r d'ESO de l'IES Marc Ferrer

A line drawing of a landscape. In the foreground, a river flows from the left towards the center. On the right bank, there is a large, leafy tree. In the background, a person is riding a horse across a field. The sky is simple, with a few lines suggesting clouds or distant hills. The drawing is enclosed in a rectangular frame.

[illegible]

Llibre de la Festa Major, 2000

AUCA DEL PRIMER REPOBLAMENT

(LA INFEUDACIÓ DE BERENGUER RENART S. XIII)



1246
Míl dos-cents quaranta-sis.
L'illa ja és d'en Renart
perquè en Guillem de Montgrí
li ha donat la seva part.



un bon tros de Formentera
amb tot el que li pertany:
pujols, roques i pesquers,
forts, molins i un estany.



caça, plans i alqueries
i un baile per a tothom.
Tot són festes i alegries
al racó més bell del món.



DESPERTA,
FERRO!!
Li va posar condicions:
jurament de vassallatge
i ús de fortificacions
contra l'enemic salvatge.



Hi havia d'establir
habitants en propietat
que donassin a Montgrí
la seva fidelitat.



Per les inseguretats
d'aquella illa-frontera,
va donar facilitats
per repoblar Formentera:



els pobladors dins la mar
tenien dret a pescar;
però dins l'Estany des Peix
només en Renart mateix;



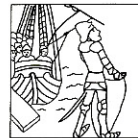
per poder amb sal comerciar
la llicència demanaven,
però per al seu menjar
amb llibertat l'agafaven;



si anant a córrer la vora
res hi podien trobar,
tenien el dret, alhora,
a una cinquena part;



si algun boti prenia
a enemics o sarraïns,
una part se'n repartien
les velles i els veïns;



de l'illa podien sortir
sempre que el temps fos bo,
podien anar i venir
sense pagar redempció.



I aquesta era la llei
en la terra d'en Renart,
però a la part del rei
es vivia en llibertat.

ELABORADA PER L'ALUMNAT DE 3R D'ESO-C 1998-1999 DE L'INSTITUT D'ENSENYAMENT SECUNDARI MARC FERRER DE FORMENTERA, FORMAT PER: Carlos Abril, José L. Barbero, David V. Costa, Montse Escandell, David Ferrer, Marta M. Ferrer, Philipp García, Raquel Juan, Jordi Mari, Julio Martín, Manuel Martín, Oscar Mayans, Lluís Molina, Sergio Montero, Joan A. Moreno, Elena Redondo, Toni Rey, M. José Rodríguez i Marta Salinero. Amb la coordinació dels departament de Ciències Socials, Educació Plàstica i Llengua Catalana.

EDITA



AJUNTAMENT DE FORMENTERA
Servici de Normalització Lingüística

PATROCINA



CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORTS
DEL GOVERN BALEAR

Auca del primer
re poblament